

ОТВОРЕНО ПИСМО до всички съдии в страната

Уважаеми колеги,

В последните месеци наблюдаваме процес по дискредитиране на основни институти, свързани със статуса на съдията и ефективното управление на кадровия процес на съдебната власт в защита на нейната независимост, като атестирането, конкурсите за преместване и повишаване, провеждането на процедурите по чл. 194 ЗСВ, командироването, дисциплинарните производства, съдийското самоуправление, нормата за натовареност. Регресът е видим, опасностите за независимостта на съда – също.

Измененията на Закона за съдебната власт, обнародвани в ДВ, бр. 62 от 9 август 2016 г., които последваха промяната на Конституцията на РБ, обнародвана в ДВ, бр. 100 от 18 декември 2015 г., имаха за цел да се създадат действени гаранции за независимостта и безпристрастността на съда; да се разгърне процеса на атестирането в цялостна и всеобхватна дейност, извършвана от един орган, включващ високоуважавани колеги, по еднакви критерии за всички оценявани съдии; да се утвърди атестирането като основа за кадровото развитие на съдиите; да се разшири компетентността, съответно – и отговорността на съдиите да решават основните въпроси на съдебната дейност и администрирането на съдилищата на общи събрания; да се ограничат възможностите за злоупотреба с института на командироване на съдиите; да се ускорят и рационализират правилата за конкурсите, така че професионалната компетентност и интегритет да са условия за повишаване на съдиите.

Тези изменения бяха изследвани за съответствието им с международно признатите стандарти за независимост на съда и с предходните препоръки към България от страна на Венецианската комисия (ВК) в Становище № CDL-AD(2017)018-е, обявено на 9.10.2017 г. ВК отчете промените като положителна, но недостатъчна стъпка за осигуряване на независимостта на съда и отново припомни общоприетия стандарт за осигуряване на независимост на съдебната власт чрез администрирането на кадровите и дисциплинарните въпроси по отношение на съдии от съдебен съвет, състоящ се в своето значително мнозинство от съдии, избрани от своите колеги. ВК предложи и конкретен механизъм, при който без изменения на Конституцията, в ЗСВ да се предвиди решенията за професионалното развитие на съдиите по засягащите ги кадрови и дисциплинарни въпроси да бъдат взимани с мнозинство от членовете на ВСС, избрани от съдиите – така нареченото „двойно мнозинство“.

Препоръките на ВК не бяха обезпечени със съответни законодателни предложения. Напротив – последващите изменения на Закона за съдебната власт и непоследователната и противоречива практика на ВСС заличиха положителните тенденции от 2016 г. В резултат е застрашен моделът на единното атестиране с участието на доказани професионални авторитети, нормата за натовареност няма никакво значение за справедливото разпределение на делата на всички съдии, не е развита система от мерки, които да помогнат ефективно натоварените съдилища. Закономерна последица е липсата на достатъчно компетентни кандидати за участие в състава на Комисията за

атестиране и конкурсите (КАК), тъй като съдиите намират процеса за твърде бюрократизиран и обременен с прекомерни възможности за намеса на членовете на Съдийската колегия (СК). Конкурсното обезпечение на съдилищата стана още по-тромаво и несигурно, а това съответно разшири практиките за продължително командироване по неясни правила, заобикалящи конкурсното начало. В началото на юли министърът на правосъдието представи публично поредните идеи за промяна на ЗСВ (15-тите след тези от август 2016 г.), които в голяма си част отново засягат статуса на съдиите – атестирането, конкурсите и дисциплинарните производства. Междувременно СК демонстрира на практика как атестирането може да бъде използвано не за постигане на заложените в закона цели, а за репресия върху съдии, които са застъпници за съдийска независимост и самоуправление. СК не се съобрази и с резултатите от проведения конкурс за съдии от наказателната колегия на ВКС, като в разрез с разпоредбите на чл. 191а, ал. 3 ЗСВ отказа да назначи съдия, класиран от комисията за проверка на професионалните качества на кандидатите. Кадровият административен орган пренебрегна оценката за професионалните качества на кандидатите в конкурс за повишаване, определена от конкурсната комисия, въпреки че няма правна възможност и компетентност да пререшава този въпрос. Колеги споделят за редица съществени проблеми в процедурите за атестиране – необяснимо забавяне, нееднакво приложение на критериите и показателите за атестиране от различните комисии по оценка, различен подход при оценяването. Заради тези процеси, компрометиращи ефективността на администрирането на съдебната власт, съвместно с Върховния касационен съд организираме съдебна конференция, на която ще представим анализ на нормативното и фактическото състояние на атестирането на съдиите в България, командироването, нормата за натовареност, проблемите и перспективите за промяна на конкурсните процедури.

В конференцията ще участват като докладчици съдиите от Европейския съд по правата на човека г-н Йонко Грозев и г-н Робърт Спано, както и г-н Александър Корнезов, съдия от Общия съд на Европейския съюз.

Уважаеми колеги, каним всички Ви да вземете участие. **Конференцията ще се проведе в периода 10-20 октомври 2019 г.** Обявяваме я сега, за да имаме достатъчно време да се подготвим, като предварително анализираме измененията на закона и практиката на КАК и СК на ВСС. Допълнително ще съобщим подробностите за мястото на събитието и точното време.